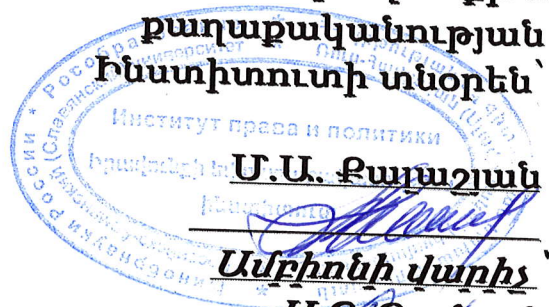

**ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՄԼԱՎՈՆԱԿԱՆ)
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ**

Հաստատում եմ՝

Իրավունքի և
քաղաքականության
Ինստիտուտի տնօրեն՝

Ս.Ա. Քարաշյան

Ամբիոնի վարիչ

Ա.Գ.Թունյան

«23» հունվարի 2023թ.

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի և քաղաքականության
Ամբիոն՝ Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական
դատավարության իրավունքի

Հեղինակ՝ Նիկողոսյան Եվգենյա Ռոբերտի

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ Մտավոր սեփականության իրավունք

Բակալավրի ծրագիր

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.6 Իրավագիտություն

ԵՐԵՎԱՆ

1. Ներածություն

- «Մտավոր սեփականության իրավունք» առարկան փոխկապակցված է «Քաղաքացիական իրավունք» առարկայի հետ: «Մտավոր սեփականության իրավունք» առարկան յուրացնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ գիտելիքներ պետության և իրավունքի տեսության, քաղաքացիական իրավունքի վերաբերյալ: «Մտավոր սեփականության իրավունք» առարկան ուսուցանելը հատկապես կարևոր է տնտեսության զարգացման արդի փուլում, երբ մտավոր սեփականությունը դառնում է կարևորագույն ակտիվ՝ նպաստելով պետության զարգացմանը: Մտավոր սեփականությունը ներառում է հեղինակային իրավունքի օբյեկտները և արդյունաբերական իրավունքի օբյեկտները. գյուտերը, կարճաժամկետ արտոնագրերը, արդյունաբերական դիզայնը, ապրանքային նշանները, աշխարհագրական նշումները, ծագման տեղանունները:

2.1. Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողները պետք է.

իմանան՝

- «Մտավոր սեփականություն» և «մտավոր սեփականության իրավունք» հասկացությունները, մտավոր սեփականության օբյեկտների և դրանց նկատմամբ իրավունքների իրավական կարգավորման, դրանց պահպանության, մտավոր սեփականության տարբեր ոլորտներում կիրառվող միջազգային իրավական ակտերը, ինչպես նաև տարբեր երկրների դատական պրակտիկան:
- Մտավոր սեփականության իրավունքի որոշակի օբյեկտների նկատմամբ բացառիկ իրավունքների պաշտպանության և փոխանցման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

կարողանան՝

- հետազոտել և վերլուծել մտավոր սեփականության հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրական նորմերը,
- աշխատել մտավոր սեփականության վերաբերյալ նորմատիվ ակտերի, ինչպես նաև դատական պրակտիկայի նյութերի հետ,
- ուղիներ գտնել գործնական խնդիրների վերլուծության և լուծման համար,
- կազմել մտավոր սեփականության իրավունքի ոլորտում հիմնական քաղաքացիաիրավական փաստաթղթերի նախագծեր:

ունակ լինեն՝

Կոնկրետ իրավիճակում կիրառել տեսական գիտելիքները, օրենսդրությունը և դատական պրակտիկան:

2.2. Դասընթացի աշխատատարության բաշխումն ըստ ուսումնական աշխատանքի տեսակների (ակադեմիական ժամերով)

Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	Ամբողջը, ակ. ժամ.	Բաշխում ըստ կիսամյակների					
		1 Կիս.	2 Կիս.	3 Կիս.	4 Կիս.	5 Կիս.	6 Կիս.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Ըստ կիսամյակի ընդհանուր դասընթացի ուսուցման ծանրաբեռնվածությունը	108	108					
1.1. Լսարանային պարապմունքներ:	34	34					
1.1.1. Դասախոսություններ	18	18					
1.1.2. Գործնական աշխատանքներ	16	16					
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք	74	74					
Ամփոփիչ ստուգում (քննություն, ստուգարք)	ստուգարք	ստուգարք					

2.3. Դասընթացի թեմատիկ պլան

Դասընթացի բաժինները և թեմաները	Ընդհանուր (ակ. ժամ)	Դասախոսություններ (ակ. ժամ)	Գործնական. (ակ. ժամ)	Պարապմունքների այլ տեսակներ (ակ. ժամ)
Թեմա 1. «Ընդհանուր դրույթներ մտավոր սեփականության իրավունքի մասին»	4	2	2	
Թեմա 2. «Հեղինակային իրավունք (Ընդհանուր դրույթներ)»	2	1	1	
Թեմա 3. «Հեղինակային իրավունքի սուբյեկտները»	2	1	1	
Թեմա 4. «Հեղինակային իրավունքի ոլորտում կնքվող պայմանագրերը»	4	2	2	
Թեմա 5. Հարակից իրավունքների պահպանությունը	2	1	1	
Թեմա 6 «Հեղինակային և հարակից իրավունքների պաշտպանությունը»	4	2	2	
Թեմա 7 «Արտոնագրային իրավունք»	4	2	2	
Թեմա 8 «Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները»	3	2	1	
Թեմա 9 Քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցների նկատմամբ իրավունքները. Ֆիրմային անվանումներ	2	1	1	
Թեմա 10 «Ապրանքային և սպասարկման նշաններ»	2	1	1	
Թեմա 11 «Ապրանքային նշանների գրանցումը»	2	1	1	

Թեմա 12 «Աշխարհագրական նշումներ, ծագման տեղանուններ»	3	2	1	
Ընդամենը	34	18	16	

3. Դասընթացի բաժինները և թեմաները

Թեմա 1. «Ընդհանուր դրույթներ մտավոր սեփականության իրավունքի մասին»

Մտավոր սեփականության իրավունքի պատմությունը: Մտավոր սեփականության հասկացությունը, «Մտավոր սեփականություն» և «սեփականություն» եզրույթները: Մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտները, դասակարգումը, առանձնահատկությունները: Մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտների նկատմամբ իրավունքները (բացառիկ իրավունքները, անձնական ոչ գույքային իրավունքները): Բացառիկ և ոչ գույքային իրավունքների պաշտպանությունը:

Թեմա 2. «Հեղինակային իրավունք (Ընդհանուր դրույթներ)»

Հեղինակային իրավունքի միջազգային-իրավական պահպանությունը (այդ թվում՝ 1886թ. Բեռնի կոնվենցիա և այլն): Հեղինակային իրավունքի հասկացությունը, առանձնահատկությունները, սկզբունքները: Ստեղծագործության հասկացությունը որպես հեղինակային իրավունքի օբյեկտ, ստեղծագործության տեսակները: Հեղինակային իրավունքով չպաշտպանվող ստեղծագործությունները:

Թեմա 3. «Հեղինակային իրավունքի սուբյեկտները»

Ստեղծագործության հեղինակը: Համահեղինակություն: Հեղինակի անձնական ոչ գույքային իրավունքները (moral rights): Հեղինակի գույքային իրավունքները: Գույքային իրավունքների սահմանափակումները:

Թեմա 4. «Հեղինակային իրավունքի ոլորտում կնքվող պայմանագրերը»

Գույքային իրավունքների փոխանցումը: Լիցենզային պայմանագիր (բացառիկ, ոչ բացառիկ, բաց լիցենզիաներ (CC)): Այլ պայմանագրեր (հեղինակային պատվերի և այլն):

Թեմա 5. «Հարակից իրավունքների պահպանությունը»

Հարակից իրավունքների հասկացությունը ՀՀ և այլ երկրների օրենսդրությամբ: Հարակից իրավունքների տեսակները: Կատարողների, հնչյունագիր արտատրողների, հեռարձակող կազմակերպության իրավունքները:

Թեմա 6. «Հեղինակային և հարակից իրավունքների պաշտպանությունը»

Հեղինակային և հարակից իրավունքների պաշտպանության եղանակները: Բացառիկ և անձնական ոչ գույքային իրավունքների պաշտպանության առանձնահատկությունները:

Թեմա 7. «Արտոնագրային իրավունք»

Արտոնագրային իրավունքի օբյեկտները: Միջազգային-իրավական պահպանությունը: Գյուտի հասկացությունը, արտոնագրաունակության պայմանները: Կարճաժամկետ արտոնագրերի հասկացությունը, արտոնագրաունակության պայմանները: Արդյունաբերական դիզայնի հասկացությունը, արտոնագրաունակության պայմանները:

Թեմա 8. «Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները»

Արտոնագրային իրավունքի սուբյեկտները: Գյուտի, օգտակար մոդելի (կարճաժամկետ արտոնագրերի), արդյունաբերական դիզայնի նկատմամբ իրավունքները, պարտականությունները, սահմանափակումները, իրավունքների դադարեցումը: Արտոնագրային իրավունքների պաշտպանությունը:

Թեմա 9. «Քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների և ծառայությունների անհատականացման միջոցների նկատմամբ իրավունքները. Ֆիրմային անվանումներ»

Ֆիրմային անվանման հասկացությունը, բովանդակությունը, գրանցման առանձնահատկությունները: Ֆիրմային անվանման նկատմամբ բացառիկ իրավունքը, օգտագործումը: Ֆիրմային անվանման և այլ անհատականացման միջոցների հարաբերակցությունը:

Թեմա 10. «Ապրանքային և սպասարկման նշաններ»

Ապրանքային (սպասարկման) նշանների հասկացությունը: Ապրանքային (սպասարկման) նշանների իրավական պահպանությունը: Ապրանքային (սպասարկման) նշանների նկատմամբ բացառիկ իրավունքները, փոխանցումը, դադարումը: Հանրահայտ ապրանքային նշաններ:

Թեմա 11. «Ապրանքային նշանների գրանցումը»

Ապրանքային նշանների առաջնությունը: Ապրանքային նշանների գրանցման փուլերը, բողոքարկումը: Ապրանքային նշանների միջազգային գրանցումը:

Թեմա 12. «Աշխարհագրական նշումներ, ծագման տեղանուններ»

Աշխարհագրական նշումների և ծագման տեղանունների հասկացությունը, միջազգային-իրավական կարգավորումը, հարաբերակցությունը ապրանքային նշանների հետ:

4. Գրականության ցանկ

Հիմնական

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն
2. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք (1998թ.)
3. «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» ՀՀ օրենք (2006թ.)
4. «Արտոնագրերի մասին» ՀՀ օրենք (2021թ.)
5. «Արդյունաբերական դիզայնի մասին» ՀՀ օրենք (2021թ.)
6. «Ապրանքային նշանների մասին» ՀՀ օրենք (2010թ.)
7. Բարսեղյան Ս.Կ., Հովհաննիսյան Ա.Ա., *Մտավոր սեփականության իրավունք*: - Երևանի պետ. Համալս. – Եր.: «Աստղիկ» հրատ., 2012 – 304 էջ
8. Ղարախանյան Գ.Հ., Բարսեղյան Ս.Կ., Բեքմեզյան Գ.Հ., Հայկյանց Ա.Մ., Հովհաննիսյան Ա.Ա., *Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական իրավունք (երրորդ մաս)*/ Խմբ.՝ Ս.Կ. Բարսեղյան, Գ.Հ. Ղարախանյան – (4-րդ հրատ.՝ լրացումներով և փոփոխություններով) – Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2011, էջ 504

Լրացուցիչ գրականության ցանկ

9. Dornis T. Trademark and Unfair Competition Conflicts. 2017. p. 644
10. Field T., Fundamentals of Intellectual Property. Cases and Materials. Franklin Pierce Law Center, 2009, p. 470
11. Goldstein P., International Copyright: Principles, Law and Practice//New York, Oxford University Press, 2001, p. 640
12. Kur A. Dreier T. European Intellectual Property Law. Text. Cases and Materials. 2013, p. 547
13. Близнач И.А., Право интеллектуальной собственности. М.: «Проспект», 2016, с. 896
14. Гражданское право: в 3 т./ под ред. А.П. Сергеева, Ю.К. Толстого. Т.3, М.: «Проспект», с. 780
15. Калятин, В. О. Право интеллектуальной собственности. Правовое регулирование баз данных : учебное пособие для бакалавриата и магистратуры / В. О. Калятин. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 186 с.
16. Право интеллектуальной собственности. Т.1. Общие положения, учебник под ред. Л.А. Новоселовой, М.: Изд.-во «Статут», 2017 г., ст. 508
17. Рахматулина Р.Ш., Свиридова Е.А. Актуальные проблемы права интеллектуальной собственности. Уч. пособие. Москва. Изд.-во «Прометей». 2018 г., с. 194

Միջազգային կոնվենցիաներ

1. Արդյունաբերական սեփականության պահպանության մասին Փարիզյան կոնվենցիա (1883)
2. Գրական և գեղարվեստական ստեղծագործությունների պաշտպանության մասին Բեռնի կոնվենցիա (1886)
3. Կատարողների, հնչյունագրեր արտադրողների և հեռարձակող կազմակերպությունների իրավունքների պահպանության մասին կոնվենցիա (1961)
4. Մտավոր սեփականության իրավունքների՝ առևտրին առնչվող հայեցակետերի մասին համաձայնագիր (TRIPS) (1994)
5. Արտոնագրային համագործակցության մասին պայմանագիր (PCT) (1970)

6. Նշանների միջազգային գրանցման մասին Մադրիդյան համաձայնագիր (1891)
7. Նշանների միջազգային գրանցման մասին Մադրիդյան համաձայնագրի արձանագրություն (1989)

ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ԿԱՅՔԵՐ

<http://www.aipo.am>
<http://www.arlis.am>
<http://www.armlaw.am>
<http://www.eapo.org>
<http://www.epo.org>
<http://www.euipo.europa.eu>
<http://cyber.law.harvard.edu>
<http://www.consultant.ru>
<http://www.copyright.com>
<http://www.garant.ru>
<http://ir.lawnet.fordham.edu/>
<http://www.westlaw.com>
<http://www.wipo.int>

Վերջնական ստուգարք. Նպատակը՝ ստուգել և գնահատել ուսանողների գիտելիքները: